

PaedDr. Jana Křokov

Samořtdium počas obmedzenia řkolskej prevádzky

06.04.2020 – 10.04.2020

Slovensk jazyk a literatúra

V.A

Pracovn list – Povesti

Pracujte s učebnicou literárnej výchovy, str. 89 -105

1. Dopln:

Poveř je príbeh, ktor m

2. Dopln:

Historick poveř je tak, ktorej hlavn hrdinom je

..... . itali sme poveř

..... od

Povesti, ktor sa viažu k zemepisným názvom, hradom alebo zámkom, sa nazvaju

..... . Od Alojza

sme itali poveř s názvom

Heraldick poveř rozpráva o tom,

Anton Habovřtiak napísal poveř, ktor sa viaže
k vzniku

3. Poveř, ktor nie je len prerozprvanm ľudovej povesti, ale je novým umeleckým dielom, sa nazýva

4. K uvedenm autorom priradí správnu poveř:

Mária urckov

Matej krl a baa

Jozef Horák

Zakopan me pod Zoborom

Jozef Cíger Hronsk

Kn so zelenou hrivou

udov poveř

Detvan a Jnořkov poklad

5. Symbolom čoho sa stal me krla Svätopluka?

6. Akými zásadami sa riadil bača z povesti Matej kráľ a bača?

- a)
- b)
- c)

7. Doplň odpovede na otázky:

- a) Kde je stred zeme?
- b) Koľko je hviezd na nebi?
- c) Ako je ďaleko šťastie od nešťastia?

**8. Podľa koho/čoho je pomenovaný vrch Katruša
..... a čo tam bolo ukryté?**

9. Povest' Čertova brázda hovorí o rozdelení a
..... stolice, ktorú si rozdelili bratia a

..... . Zápornou postavou, ktorá ovplyvňovala jedného s bratov, bola
..... . Vysvetli výraz „železnou rukou vládla nad ženskou
čelad'ou“

.....Aká nadprirodzená bytosť vystupuje v povesti?

Vyber si jedného s bratov a charakterizuj ho:

.....

10. Charakterizuj vodníka z povesti Kôň so zelenou hrivou:

.....

.....

11. Vysvetli výrazy:

oči sa mu naskutku zalepili -

pútnik -

pocestný -

ľudská noha tam sotva vkročila -

dlhá jazda ho zmorila -

obeleli mu vlasy -

12. Doplň osnovu povesti Detvan a Jánošíkov poklad:

1. Šírenie reči o poklade ukrytom na vrchu Katruša.
2. Starček na návšteve u baču.
3.
4. Starčekova rada.
5.
6. Hútanie nad rozlúštením starčekovej hádanky.
7.
8. Kremnické dukáty nájdené počas svätójánskej noci.
9.

SJ – úlohy:

1. Diktát – prídavné mená – doplň správne písmená:

Najvernejš__m spolub__vajúcim ľudských s__dlisk sa stali m__ši. V západnej __urópe žije m__š domová, ktorá je tmavšia od našej a má dlhš__chvostík. Naše m__ši domové sú dvojakého druhu. Jedn__sú stál__m__obyvateľm__domo__a žijú v najbližšom zväzku s naš__m__domácnosťam__. Loďam__a železnico__sa __nám však __tovarom dostávajú m__ši z horúcich, aj chladnejš__ch, bližš__ch i najodľahlejš__ch kúto__sveta. Rúče m__šk__sa potom miešajú s tunajš__m__domác__m__osadn__km__.

2. Vyskloňuj tieto slovné spojenia v singulári a pluráli:

Pomôcka – učebnica SJ, str. 99, 101 – vzor pekný a cudzí

šťastný človek, domáci chlieb

sg.

pl.

N – šťastný človek

G –

D –

A –

L –

I –

3. Vyhl'adaj a podčiarkni v texte všetky prídavné mená.

Prídavné mená pomenúvajú vlastnosti osôb, zvierat a vecí.

Pýtame sa na nich otázkou: aký? aká? aké?

Okrem zemegule existuje ešte jedna zaujímavá guľa. Je to hracia guľa, futbalová lopta. Všetci športoví fanúšikovia ju milujú, no ovládajú ju len tí najšikovnejší. Kvalitná lopta je iba kožená, ale deťom pre radosť stačí aj gumená. Lopta pre majstrov však nemôže byť rôzne veľká, a musí spĺňať náročné kritériá. Lenivý človek jej však nikdy nepríde na chuť. Každý, kto ju chce výborne ovládať, musí byť vytrvalý a cieľavedomý.

Pomôcka: je ich 13

VII. A

LV

Thomas Brezina: Hľadači pokladov

Vypracujte písomne odpovede na tieto otázky:

1. K postavám napíš heslovite bližšie informácie

ChaCha, Floppi, Peter-Christian/PC:

Roy-Eric Lopega:

2. Aké vystúpenie pripravuje na hrade Hakstein pán Lopega?

3. a) Kde pokračuje príbeh trojčiat v druhej časti príbehu?

b) Ktoré 3 nové postavy vstupujú do deja v druhej časti?

c) Čo riešia v druhej časti súrodenci?

d) Kto pomáha súrodencom a akým spôsobom?

4. Napíš 5 znakov, podľa ktorých môžeme úryvok zaradiť k žánru detektívka.

SJ

Poznámky:

Prisudzovací sklad tvorí podmet a prísudok.

Podmet: kto? čo?

Prísudok: čo robí podmet

PODMET- hlavný vetný člen

Pýtame sa naň: **KTO? ČO?**

Označenie: **2**

✓ vyjadrený

✓ nevyjadrený

Boli sme u strýka?

OTÁZKA: **Kto čo** sme boli u strýka?

ODPOVEĎ: **my** – nevyjad. podmet

Žiaci boli na výlete.

Žiaci – vyjadrený podmet

PRÍSUDOK- hlavný vetný člen

Pýtame sa naň: **ČO ROBÍ?**

Označenie: **1**

✓ slovesný -sloveso

✓ slovesno-menný -sloveso byť + podstatné, prídavné meno

Prisudzovací sklad- spojenie podmetu a prísudku

1. Vyhl'adajte vo vetách podmet a prísudok:

Prisudzovací sklad

veta	prísudok	podmet
Na pošte som si vyzdvihol balík.	vyzdvihol som si	ja
Deň po daždi je voňavý.		
Moja dobrá známa je výborná lekárka.		
Plánovali by sme návštevu ZOO?		
Piati sme sa zúčastnili okresnej súťaže.		
Malé deti sú veľmi zvedavé.		

2.

Pravopisné cvičenie – 7. ročník – podstatné mená, prídavné mená, slovesá

Doplň *i/í, y/y*:

babk _ na deka, hovor_ o ujev_, s víťazn _ m ps _ m záprahom, bobr _ kožuch,
um_ si ruk_, mam_ a tet_, lekárov _ stál _ pacient_, hladn _ ps _, veľa krv_,
o sest_ n _ ch chutn _ ch buchtách, pri mor_, dlh _ žiraf _ krk, susedk_ n _ chlapc_,
v hotel_, ryb_ n _ chvostík, ryb_ šalát, navar_, ponúkl_ ma chutn _ m zákuskom, je
vystrašen_, bol_ riadne urasten_, s obrovsk_ m _ lev_ m _ hlavam_, zavr_ okno a pr_
kr_ stôl, Samov_ rodičia

VII. A

Dávid Onder, Annamária Bužová, Juraj Ďud'a

Čítanka: Prečítať úryvky: Ako sa stal orol kráľom

Slovenský jazyk:

Téma: Prídavné mená

Poznámky:

Prídavné mená pomenúvajú vlastnosti osôb, zvierat a vecí.

Na prídavné mená sa pýtame otázkou: aký? aká? aké?

Napríklad: tichá noc – aká noc? tichá – prídavné meno.

1. Doplň prídavné meno

.....vedro,vít'az

.....žena,krhla

2. Vyskloňuj prídavné meno v sg. ,pl. silný vojak

N

G

D

A

L

I

3. Nájdi prídavné mená.

m	s	o	a	s	a	z	m
a	i	ch	o	r	á	p	o
l	l	e	a	j	o	m	d
ý	a	á	n	č	u	t	r
d	o	b	r	ý	h	d	é
á	n	k	e	p	o	o	s
a	s	o	é	n	l	i	s
p	o	p	í	s	a	n	ý

4. Dopln prídavné mená, aké by mohli byť...

deti.....

kvety.....

kačiatka.....

5. Dopln k prídavnému menu vhodné podstatné meno.

mokrú ostrý.....

čierne špinavú.....

malé tučný

6. Dopln k prídavnému menu opačné slovo.

veľká - silná -

teplé - hore -

chorá - biele -

7. Vyfarbi prídavné mená v štvorsmerovke.

p	e	k	n	ý	š	o
e	ý	n	r	e	i	č
m	o	d	r	á	r	t
o	á	t	a	k	o	u
s	i	l	n	o	k	p
m	o	k	r	é	á	ý

Sloh: Maľovaný cukrík – reprodukcia básne

VII. B

LV

Thomas Brezina: Hľadači pokladov

1. Vypíš z textu , str 112 – 119, 20 kľúčových slov – podstatných mien v N

SJ

Poznámky:

Prisudzovací sklad tvorí podmet a prísudok.

Podmet: kto? čo?

Prísudok: čo robí podmet

PODMET- hlavný vetný člen

Pýtame sa naň: **KTO? ČO?**

Označenie: 2

✓ vyjadrený

✓ nevyjadrený

Boli sme u strýka?

OTÁZKA: **Kto čo** sme boli u strýka?

ODPOVEĎ: **my** – nevyjadr. podmet

Žiaci boli na výlete.

Žiaci – vyjadrený podmet

PRÍSUDOK- hlavný vetný člen

Pýtame sa naň: **ČO ROBÍ?**

Označenie: **1**

✓ slovesný -sloveso

✓ slovesno-menný -sloveso byť + podstatné, prídavné meno

Prisudzovací sklad- spojenie podmetu a prísudku

1. Vyhl'adajte vo vetách podmet a prísudok:

Prisudzovací sklad

veta	prísudok	podmet
Na pošte som si vyzdvihol balík.	vyzdvihol som si	ja
Deň po daždi je voňavý.		
Moja dobrá známa je výborná lekárka.		
Plánovali by sme návštevu ZOO?		
Piati sme sa zúčastnili okresnej súťaže.		
Malé deti sú veľmi zvedavé.		

2.

Pravopisné cvičenie – 7. ročník – podstatné mená, prídavné mená, slovesá

Doplň *i/i*, *y/y*:

babk _ na deka, hovor_ o ujo v_, s víťazn _ m ps _ m záprahom, bobr _ kožu ch,
um_ si ruk_, mam_ a tet_, lekárov _ stál _ pacient_, hladn _ ps_, veľa krv_,

o sestr_ n _ ch chutn _ ch buchtách, pri mor_ , dlh _ žiraf _ krk, susedk_ n _ chlape_ ,
v hotel_ , rybk_ n chvostík, ryb_ šalát, navar_ , ponúkl_ ma chutn_m zákuskom, je
vystrašen_ , bol_ riadne urasten_ ,s obrovsk_m_ lev_m_ hlavam_ , zavr_ okno a pr_
kr_ stôl, Samov_ rodičia

IX. A, IX.B

LV

Žiaci, vráťte sa k úryvku Bedári a vaša úloha je:

Napíšte list Cosette – vlastná tvorba / minimálne 100 slov v liste/.

Nezabudnite na oslovenie, miesto, dátum, rozčlenenie textu na úvod, jadro a záver.

SJ

Téma – Súdržnosť textu, zápor v slovenčine, str. 82- 86

Poznámky:

Súdržnosť textu

Text (z lat. textum – utkané) je **ustálený jazykový prejav**. Text nie je len súhrn viet. **Vety v texte sú navzájom prepojené** prostriedkami, ktoré vytvárajú **súdržnosť** (celistvosť) textu.

Prostriedky súdržnosti textu:

- **obsahové** – **téma textu a významové vzťahy medzi vetami** (príčinné, dôsledkové, časové a miestne),
- **jazykové** – **zámená** (nahrádzajú predchádzajúce podstatné meno), **opakovanie slov** (doslovné alebo synonymické), **zhoda gramatických kategórií** pri niektorých slovných druhoch (pri podstatných a prídavných menách, zhoda čísla pri podst. menách a slovesách), **spojky** (spájajú slová alebo vety) a **častice** (vyjadrujú postoj k vete).

Napr.

Včera bol u nás **Peter**. **(On)** Priniesol ti **mikinu**. **(Ona)** Bola celá od blata. **To tričko**

som ti len nedávno kúpila **a** bolo drahé. **Ale** ty si **naň** nedávaš pozor!

Súdržnosť textu tu zabezpečuje:

- zhoda v čísle: *Peter* – *priniesol* (jedn. číslo); *mikinu* – *bola* (jedn. číslo),
- zhoda v rode: *mikinu* – *celá* (žens. Rod),
- synonymné opakovanie: *mikinu ... tričko*,
- ukazovacie zámeno – *to* (tričko) – o ktorom sme už v predch. vete hovorili,
- spojka a spája vety v súvetí,
- častica ale reaguje na predchádzajúcu vetu,
- zámeno naň odkazuje na predchádzajúce slovo tričko.

Úloha: Skúste si to v učebnici v cvičení na str. 84/5

Zápor v slovenčine

Platnosť vety sa najzreteľnejšie mení **záporom** (negáciou). **Záporná veta vyjadruje opak kladnej**. Napr. Vieš? – Nevieš?; Je zamknuté? – Nie je zamknuté?

Bárs by to nebola pravda! – Bárs by to nebola pravda! ...

Zápor sa vyskytuje pri všetkých druhoch viet.

Zápor môže byť:

- a) **vetný (celkový) zápor** – popiera celú vetu – býva vyjadrený záporným slovesom v prísudku: (Nerozumím ti. Rúška zatiaľ neprišli.)
- b) **členský (čiastkový) zápor** – popiera sa iba jeden vetný člen (Rybu chytať za hlavu, a nie za chvost. Hovor to nie mne, ale jemu!)

Zápor sa najčastejšie vyjadruje:

- **zápornou predponou ne-** (nepísať, nenápadný, neprijemne, nechutá, nepriateľ, nejeden, nemnoho,...)
- **zápornou časticou nie** (Otec nie je zdravý.)
- **vymedzovacími zámenami** – nikto, nič, nikdy, nikde, nijaký, žiadny...
- **časticou ani** (Neozval sa ani hlások. Ani sa nepýtaj!)

Kladné a záporné slovo spravidla vytvárajú **antonymá** (opozitá): priateľ – nepriateľ, veľký – neveľký; u niektorých slov pôvodný (kladný) význam zanikol a používa sa iba záporný výraz: nezbedník, nerast.

V **slovenčine** (a v ostatných slovanských jazykoch) je možný **dvojitý zápor**, príp. viacnásobný zápor, napr. nemožno mi ťa neľúbiť, Nikdy to nikomu nehovor.

V **germánskych jazykoch** obvykle môže byť vo vete len jeden záporný výraz, napr. angl. Never say it to anybody (Nikdy to niekomu hovor).

Úloha: Skúste si to v učebnici v cvičení na str. 85/4.

IX. B - Žiaci: Jaroslav Bužo, Natália Horňáková, Ján Kroka, Mária Mil'ová, Marek Zajac

Čítanka: Nepriemný sused, Kliatba rubínového kríža – prečítať texty

Slovenský jazyk:

Základné číslovky

Poznámky:

Číslovky – ohybné, plnovýznamové slovné druhy

– pomenúvajú (označujú) **počet** ~~vs~~ **koľko?**

♦ ľudí(osôb): **jeden** brat, **jedno** dieťa, **jedna** žena, **dve** sestry, **dvaja** chlapci, **sto** ľudí

♦ vecí: **tri** eurá, **desať** škôl, **štyridsať** mincí, **osemdesiat** stolov, **dvesto** kín

– v základnom tvare (N) sa píše **spolu**: tridsaťdeväť

– pri skloňovaní sa jednotky píše **oddelene**: tridsiatim deviatim

– označujúce **stovky** a **tisícky** sa píše **spolu**: tristo, tisícpäť, päťtisíc

– označujúce **milióny** a **miliardy** sa píše **zvlášť**: tri milióny, päť

miliárd

Môžu byť:

● **určité** – vyjadrujú matematicky **presný počet** a **dajú sa zapísať číslicou**:

1000/tisíc ľudí, **107/stosedem** kníh, **5/päť** spolužiakov

– za číslicou **nepíšeme bodku**: **524, 1986, 2020, 147983**

● **neurčité** – pomenúvajú **počet len približne** a **nedajú sa zapísať číslicou**:

veľa práce, **mnoho** chýb, **dost'** detí, **trochu/trocha** cukru

Precvič si číslovky a napíš číslicou aj slovom,

Koľko:

máš rokov:

kg vážiš:

cm meriaš:

žiakov je v tvojej triede:

máš priateľov:

máš záľub:

rokov má otec:

.....

dní má rok:

.....